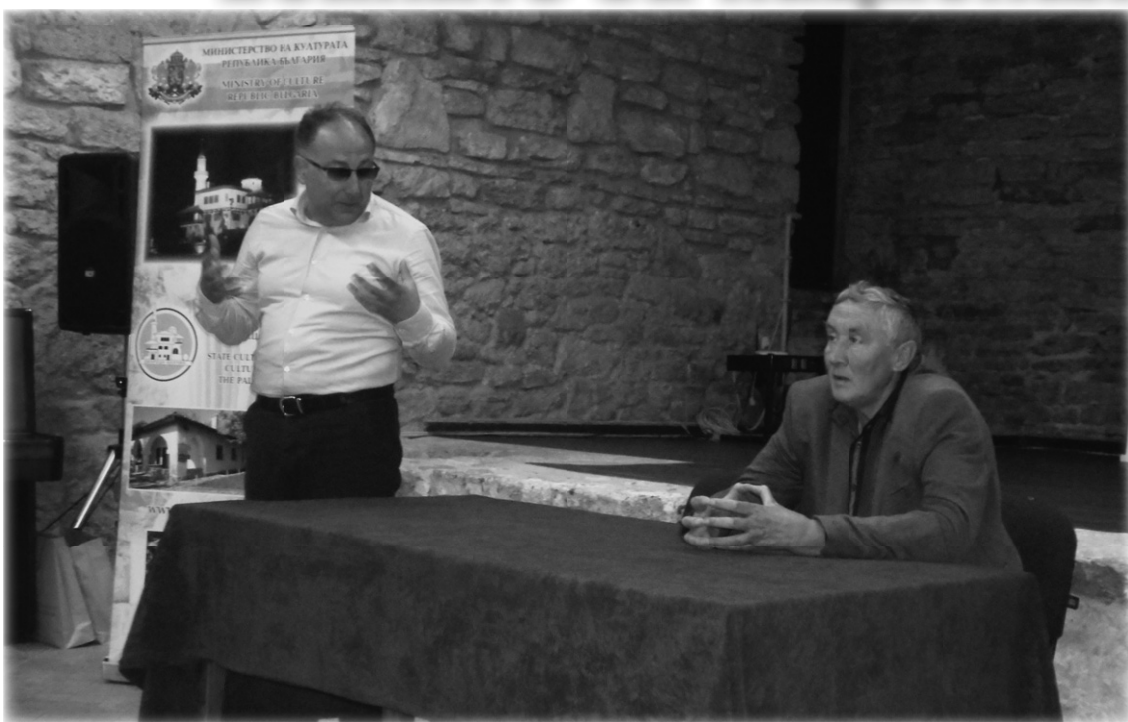

ДКИ КЦ „Двореца“ Балчик представя книгата на П. Бойчев и Р. Симеонов „Добруджа във войните за национално обединение“

Представяне на книгата „Добруджа във войните за национално обединение“, написана след 10-годишен изследователски труд от музейните специалисти Радослав Симеонов /прав/ и Петър Бойчев /седнал/ пред гостите на Балчик, дошли специално за събитието в Каменната зала на Културен център „Двореца“ Балчик. Фото: Б.Т./

С още повече патриотизъм и гордост се изпълнихме всички, които бяхме дошли в каменната зала на ДКИ КЦ „Двореца“ Балчик, по покана на г-жа Жени Михайлова, директор и РР г-жа Галя Георгиева, на презентацията на книгата „Добруджа във войните за национално обединение“, написана от г-н Петър Бойчев-директор на РИМ гр. Тутракан и г-н Радослав Симеонов от РИМ гр. Добрич, автори и на книгата „Те загинаха за Добруджа“.

Увлекателно и подробно, дошлилите от Добрич и Тутракан: г-н Симеонов и г-н Бойчев, където се намират най-големите войнишки гробища в България, ни разказаха за жертвите в голямата война през 1916-1918 г. от българска страна. Научихме повече за кръвопролитните сражения срещу румънци, руснаци и сърби, постигайки забележителни победи над противника. Тези българци, водени от ген. Стефан Тошев, под звуците на „О, Добруджански край“, поправят историческата грешка, когато „румънските кокошкари

правят пладнешки обир“ на България през 1913г./според написаните отзиви от английската преса/. Г-н Бойчев и г-н Симеонов са издирили за 10 години имената на 15 468 български герои, паднали за обединението на Родината. Много наши сънародници търсят следите на своите деди и прадеди, пазейки още документи и пожълтели снимки. Двамата родолюбиви добруджанци обикалят над 150 населени места в Румъния, където румънската администрация, особено след 1920 г., че

и досега, старателно и съзнателно изтрива спомените и паметниците на българските войни на румънска земя, която до 1877 г. е била българска територия. Един пример: в гробището „PRO PATRIA“ в столицата Букурещ са погребани 162 български войници и офицери, сега християнските кръстове са 70. Над някои паметници е извършено кощунство. На оригинални български монументи после са поставени други имена и се представят, че са в памет на румънските войници. Почти потънали в

Признателни думи за войните, паднали в Добруджа през Първата световна война

забравата са войнишките гробове и паметници в Бабадаг, с. Питулаци и с. Батоглу-Браилско, с. Мирча вода, с. Аджигьол и с. Яйла-Тулчанско, с. Кьорчешме-Меджидийско, кариерата Пиатра рошу, с. Черна, църквата в гр. Мачин..... На много от тях имената са изписани на румънски език, а отдолу бледо се личат българските букви.

И днес, сто години след епичните победи и скъпите жертви, дадени из цяла Добруджа през Първата световна война, народната памет е съхранена, не само в Тутракан, Добрич, Търговище, Балчик и другаде. Тя е в словото на народния поет Иван Вазов, който прави венец на героите в стихотворението си „Новото гробище при Сливница“ и целия поетичен цикъл „Сливница“. За паметта на народа е изградена Костницата в София от Първата световна война. Само да припомним, че за превземането на румънския Вердюн-Тутракан превез за 36 часа, са участвали 45 000 румънски военносслужещи, от тях са пленени 27 830 войници, 450 вражески офицери, 150 оръдия. Оттатък Дунава са успели да избягат малцина.

Българските загуби са: 53 офицери, 2 493 подофицери и войници. Ранени - 169 офицери, 7 623 войници, ала в архивите не са записани изчезналите. При битката край Кубадин са пленени 75 вражески офицери и 6 693 войници. Незабравими и обвееани от слава ще останат и подвизите на българските войни, водени от ген. Пантелей Киселов и „башата на българската конница“ ген. Иван Колев. След падането на румънската столица на 6 декември 1916 г., на 23 декември се освобождава и гр. Тулча и се отхвърлят набезите на 3-а Донска казашка дивизия, която се спасява с бягство откъд р. Дунав.

На 5 януари 1917 г. ген. Нерезов докладва на ген. Жеков: „Днес цялата Добруджа до устието на Дунав/“Св. Георгиевски ръкав/ е очистена от вражески крак!“

В Тутракан са изписани имената на 2 546 герои. Във фонда на Военното гробище в Добрич се съхранява написаното от кавалериста Симеон М. Дреновски от с. Бреница, общ. Кнежа, който е видял и разбрал как край Добрич се погребват над 3 000 войници-наши и чужди. Страшна

била картината край с. Ловчанци, Козлодуйци, днешния квартал „Рилци“ на Добрич-полетата са били осеяни с човешки трупове, раници, оръжия....

Потресавачи са спомените на журналиста Вл. Бобошевски, който като военен кореспондент е бил на фронта, при обоза, в болниците, на разрушените крепости, оцелелите църкви, гробища....Ето част от написаното от него:”... Отминавам. Насрещам и двата деца с цветя, те бързат за юнашките гробища....Майки, гробовете на вашите деца не са забравени-над тех кандилото не угасва и цветята не увехват.“

Затова и идващите поколения трябва да съхранят нашето славно минало и помнят, че за да живеят свободно нашата земя е напоена с много човешка кръв, че за нашето Отечество те са загинали, жертвайки себе си-своя единичък живот - в името на България, а ние до края си да им бъдем признателни, незабравяйки и почитайки чутовните им подвизи и саможертва, казвайки високо и отчетливо: „Юнаци вечна да е славата ви и спете в мир!“

Георги ЙОВЧЕВ

Памет за Св.Св.Константин и Елена

На 21 май нашата православна църква почита паметта на Св. Св. Константин и Елена. По този повод тържествена литургия се проведе в „гръцката“ църква в нашия град от свещеноиконом Стратия и протоерей Павел от шабловската църква „Свмчк Гавраил“ със своя църковен хор, начело с маестра Силвия Вангелова.

Константин се смята за първия християнски император, а според преданията: неговата майка-царица Елена, отива на поклонение по местата, където е живял и проповядвал Божието слово нашият млад Бог Христос, дори е открила кръста, на който е разпнат. А според поверията Св.

Елена носи градушка в ръкава си и затова на този ден не се работи на полето и в къщи. Традицията по-велява на този християнски празник да се изпълняват нестинарски танци, а в жаравата да играят само призваните и посветените в този ритуал. Те носят иконата в ръкава в тези, в които се е вселил духа на светците. Естествено по този начин се вярва, че влизат в контакт с Константин и Елена.

В храма бяха дошли и гости-миряни от Англия и Русия, а този път денят бе усмихнат, изпълнен от любов, благоухание и светлина. Мъдри думи, пълни с християнска кротост, искреност и умиление се носеха в балчишката

църква „Св. Св. Константин и Елена“, заедно с църковния хор на маестра Силвия Вангелова/дъщеря на добричкия диригент Димитър Вангелов/.

Отново се свързва вдъхновението с християнската добродетел на българина. Като на преден план изпъква неговият физически и морален ръст, с точен и устен център, който ни е свързал завинаги със земята ни. В своята цялост и синтез, като предназначение и необходимост. Според притчата този ден има и едно единствено цветно измерение-букет божури, като предзнамение за изобилие от празници!

Георги ЙОВЧЕВ

Тържествен водосвет в църквата „Св.Св.Константин и Елена“ Балчик по случай храмовия празник на 21 май. Фото: Георги ЙОВЧЕВ